

МЕТОД CASE-STUDY В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Романів С.Р., Романів Р.В. (м. Тернопіль)

В освіті України проходить низка реформ, однією з яких є перехід до особистісно орієнтованого типу навчання. Особливо актуальний такий підхід для економічної освіти, головним завданням якої є формування економіста нового типу - ініціативного, творчого і самокритичного. Незважаючи на посилення уваги до цих питань, рівень наукових розробок щодо проблем підготовки сучасного економіста недостатній.

Інноваційні методи освітньої діяльності передбачають застосування в роботі викладача економічних дисциплін методу case-study, що обумовлено вимогами сучасності як до самого змісту освіти, так і до якості знань та умінь випускника ВНЗ. Слід зазначити, що у практиці вищої економічної освіти передбачено орієнтацію не стільки на отримання конкретних знань, як на формування професійної компетентності, вмінь і навичок розумової діяльності, серед яких основна увага приділяється здібностям до навчання та вмінню обробляти великі масиви економічної інформації. Крім того, спеціаліст повинен відрізнятися системністю знань і ефективністю дій в умовах економічної кризи, виникнення загроз ризиків...

Досліджуючи вітчизняні та зарубіжні літературні джерела з питань впровадження у викладацьку практику прогресивних методик навчання, ми прийшли до висновку, що доцільно узагальнити особливості і переваги застосування методу case-study в ході викладання економічних дисциплін. Даний метод найбільш широко використовується за кордоном у процесі вивчення економіки і бізнес-наук. Основоположником методу case-study є Гарвардська школа бізнесу (1924р.), де майже 90% навчального часу студенти витрачають на аналіз конкретних ситуацій (кейсів) [2].

Метод case-study відносять до неігрових імітаційних активних методів навчання, адже це активного проблемно- ситуаційного аналізу шляхом вирішення конкретних задач- ситуацій (кейсів).

Мета методу case-study полягає в аналізі ситуації (кейсу) спільними зусиллями групи студентів, яка виникає за конкретних обставин і виробленні та оцінці практичних рішень [3]. Кейс - це навчальна конкретна ситуація, спеціально розроблена на основі фактичного матеріалу з метою наступного його аналізу під час занять [2, с. 69]. Кейс активізує студентів, розвиває аналітичні та комунікативні здібності, залишаючи їх один на один з реальними ситуаціями.

Слід зазначити, що кейси відрізняються від задач, які традиційно використовують викладачі в ході проведення практичних занять. Задачі мають один алгоритм розв'язку, який призводить до єдиного рішення. На відміну, кейси мають велику кількість альтернативних шляхів, які ведуть до різноманітних рішень.

Особливостями методу case-study є такі:

- робиться акцент на співтворчості викладача і студента, думка якого є рівноправним поряд з іншими учасниками навчального процесу в ході обговорення проблеми;
- викладання із застосуванням даного методу відхиляється від його типової схеми та орієнтоване на отримання багатьох істинно правильних рішень;
- кінцевим результатом впровадження методу case-study є не тільки теоретичні знання, але й практичні навички;
- роль викладача зводиться до ролі ведучого, який генерує питання, фіксує відповіді і підтримує дискусію [1].

Хороший кейс має задовольняти такі вимоги: відповідати чітко поставленій меті; мати відповідний рівень складності; ілюструвати декілька аспектів життя; не старіти занадто швидко; мати національне забарвлення; бути актуальним на сьогоднішній день; ілюструвати типові ситуації; розвивати аналітичне мислення; провокувати дискусію; мати декілька альтернативних рішень.

Роботу над кейсом поділяють на два основні етапи:

- 1) робота в аудиторії;
- 2) самостійна робота.

Алгоритм проведення занять із застосуванням кейс-методу передбачає такі етапи:

- 1) І-й етап: заздалегідь складені кейси викладач роздає студентам не пізніше як за день до заняття; студенти самостійно

розглядають кейс, підбирають додаткову інформацію і літературу для його вирішення;

2) II-й етап: заняття розпочинаються з контролю знань студентів, з'ясування центральної проблеми, яку необхідно вирішити, розподілу групи студентів на малі робочі підгрупи; студенти в процесі вирішення проблеми можуть використовувати допоміжну літературу, підручники і т.д. При цьому кожна підгрупа обирає керівника, який на етапі презентації рішень висловлює її думку;

3) III-й етап: підведення підсумків, на якому викладач інформує про вирішення проблеми в реальному житті або обґруntовує власну версію і обов'язково оприлюднює кращі результати, оцінює роботу кожної підгрупи і окремого студента зокрема.

Таким чином, використання методу case-study при викладанні економічних дисциплін сприятиме підготовці професійно орієнтованого спеціаліста, який здатний творчо мислити і приймати ефективні рішення.

Література:

1. Кейс-метод. Окно в мир ситуационной методики обучения (case-study): [Эл.ресурс] - Режим доступа:www.casemethod.ru.
2. Ковальова К. Методологічні аспекти методу case-study при викладанні економічних дисциплін / К. Ковальова, В. Ковалев // Вища школа.-2010.-№ 2.-С. 68-75.
3. Метод кейс-решений (case-study) – создание кейсов, обсуждение кейсов, анализ, проблема: [Эл. ресурс] - Режим доступа: <http://www.cases.ru>.
4. Федягин Н. Чем «кейс» отличается от чемоданчика? / Федягин Н., Давиденко В. // Обучение за рубежом.-2000.-№ 7.-С. 52-55.